
Homo capax, capax hominis

Z problematyki antropologicznej

w późnej twórczości

Adama Mickiewicza

Dissertationes Laudatissimae
Universitas Gedanensis

**Agnieszka
Bednarek-Bohdziewicz**

Homo capax, capax hominis

Z problematyki antropologicznej

w późnej twórczości

Adama Mickiewicza

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

Gdańsk 2019

Recenzenci
dr hab. Michał Kuziak, prof. UW
dr hab. Magdalena Siwiec, prof. UJ

Redaktor Wydawnictwa
Jolanta Stecewicz

Projekt okładki i stron tytułowych
Karolina Johnson
www.karolined.com

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Prorektora ds. Nauki Uniwersytetu Gdańskiego
oraz z działalności statutowej
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-913-6

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49; fax 58 551 05 32

*Książkę poświęcam pamięci mojej matki
Edyty Bednarek
– polonistki, nauczycielki, pierwszej inspiratorki*

Spis treści

Wstęp. Mickiewicz: aktualizacja	9
Rozdział I. <i>Homo capax</i>	25
1. Mickiewicz kontra doktryna	32
a. Filozofia jako idolatria	32
b. Filozofia prawdziwa	44
2. Odczarować odczarowanie	50
a. Rozczarowanie oświeceniem	50
b. Etapy racjonalizacji	56
3. Podmiot romantyczny po przejściach	60
a. Brak i słabość	62
b. Pragnienie i zdolność	66
4. Trzecia droga: między filozofią a mistyką	72
a. <i>Intus-itus</i> (mistyka filozoficzna)	72
b. <i>Extra-itus</i> (mistagogia)	82
Rozdział II. <i>Imago Dei</i>	97
1. Poznanie mistyczne	100
a. Instaza	104
b. Ekstaza	110
2. Teologia apofatyczna	113
a. Święte zaniemówienie	116
b. Nabożny paradoks	126
3. Antropologia apofatyczna	144
a. Ikonalność	145
b. Duchologia	152
c. Pełnia	162
Rozdział III. <i>Capax hominis</i>	187
1. Bóg po odczarowaniu	191
a. Emigrant	194
b. Gość	198
2. Teologia słabego Boga	203
a. Słabość	203
b. Moc	212

3. Piękne ryzyko stworzenia	215
a. Igraszka	215
b. Synergia	222
c. Hazard	226
Zakończenie	235
Bibliografia	239
Nota bibliograficzna	255